

IOSUAA **(Joshua - Josua)**

Tenavu maa uvara iguqama kaunarara tiro,
Hini 1 – 8 vaivaro 9 – 24 kia vairo.
Iosuaava Mosira vatuka varora.

¹ Nora Kotira kaiqa vaiinti Mosiva qaqi vau entara Nunira maaqu Iosuaava Mosira kahaqi vau vaiintiva vaura.

Ho Mosiva qutu vuvaro Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo,

² Ti kaiqa vaiinti Mosiva qutu vimantara ti, te ni Isareri vata nimiaina entava anima ntaivo. Arevata ekaa Isarerivata Iotani Namari taqa vare, vi vataraqaa virara gera iha variate.

³ Te haaru Mosira tiva amunantemake, ne vi vataraqaa nenta aiqum ntavatera, ekaa vi vatara ni nimirave.

⁴ Ni vata viva vaireva, maantimakero varianarove:

Aahara vata *sauti* mantaraihairo hoqaramatero viviro, Lebanoni aiqinavano *noti* mantaraini vainaini taiqaanarove.

Qaiqaa nora namari Iufaretisi Namari kuari urunaihairo vi vatava hoqaramatero viviro, Hiti vatanaaka vata vara maini kero viviro, Meditarenia Namari auvahini kuari ruhunkinaini vuru taiqaanarove.

⁵ Are qaqi variqira vina entara kia ho vovano iqoka raqiharo ai aatara kaanarove. Te kia ai qaqira karaiti, te Mosira vataake variqi vunantemake, ai vataake variqi virerave.

⁶ Haaru te tenta kauqu aiqiqaa aqukeha ni kaivaqaukavarara vi vatara ni Isareri nimirave tunarave. Arema maa vaiinti nahentika ntita varera vi vataraga vu keravara tira, kia qetaraitira, kempukaiqama kera variane.

⁷ Are kia qetaraitira, kempukaiqama kera variqira vihara, ti kaiqa vaiinti Mosiva uva maara ai tiva amura, ekaa vi uvara iriqira vuane. Are kia vi uvaraqihaira inaara uva voqavata qaqira karaitira, ekaa vi uvara iriqira virera, are taini tainie vi anihara, koqema keraqaima variqira vinarave.

⁸ Vi uvara Mosiva qara ntuvatai vukuraqihaira vo enta vo enta kaara ntuvaiqira vuane. Aatitainaraqaavata entaivata vi uvara aatoqi iriqira vihara ekaa vi uvara avataqira vuane. Are mintiaqira virera, are varena kaiqava koqe iro vairara are koqema kera variqira vinarave.

⁹ Te vaaka ariara kia qetaraitira, kempukaiqama kehara variqira vuane, tunarave. Are taini tainie vi aniraqe te Noravano Kotika ai Variqavano ai vataake variainarara tira, are kia vo haika aatu qetairaro ai muntukavano maara ntaarire, turo, tiro.

¹⁰ Kotiva minti tuvaro Iosuaava qiata vaiintinavuara tiharo,

¹¹ Nenavu *seri* naavu maaqa kaqa taanaini vi aniha vaiinti nahentiara karakaaqa qeramake vataate. Taaramo enta aitaraira ne Iotani Namari taqa vare Noravano Kotiva ni Variqavano nimire ti vatara oru varevarave, tiate, tiro.

12 Iosuaava minti tivakero viva Rubenira ankuaravata, Gaatira ankuaravata, Manasera anku hininavuaravata, tiharo,

13 Haaru Nora Kotira kaiqa vaiinti Mosiva niara tu uvara ne qaiqaa iriate. Mosiva minti turave: Noravano Kotiva maa vatara ni nimiraro vi vatava nini varianarove, turave.

14 Mosiva minti turara ti, ni nahentive vaintive, ni quara vairive, Iotani Namari hini mantara maini vaimanta, ekaa ni iqoka vaiinti vikaqai auvihehavaa vaqa ntuva vare, nai qata vakaukavara kahaqireka vika naane vutura hini mantaraini taqa vare vuata.

15 Vika mini oru vaiha nai qata vakaukavara kahaqamaqi vivaro Noravano Kotiva ekaa vi vatara nai vika nimireva ti vatara vikavata nimira varaate. Viraqaahai ne orurante, Iotani Namari maa mantaraini ani vaiha Nora Kotira kaiqa vaiinti Mosiva ninta nimu vataragaqa nenta ani variate, tiro.

16 Iosuaava minti tumanta vika vira nai tiva ami tiha, Are tinavu tiva timiana uvara, tenavu ekaa vi uvara avataqi virerave. Are taini tainie tinavu tititairage tenavu are tinantemake mini mini virerave.

17 Haaru tenavu Mosira uva koqemake iriqi vunantemake, vate tenavu ai uvavata koqemake iriqi virerave. Noravano Kotiva Mosira vataakero variqiro vuntema kero, viva qaiqaa ai vataakero variqiro vuanarove.

18 Ta vaiintivave kia ai uva iriraitiro, ai uva raqa kaaina vaiintira, vi vaiintira tenavu tiari aruma kevarave. Are kia qetaraitira,

kempukaiqama kera variqira vuane, ti. «Qiata vaiinti vika minti tura.»

Iosuaava taara vaiinti nititomanta Ierikoni ampeqireka vura

2

¹ Isareri vika Sitimi vataini vauvaro Iosuaava vaiinti taaraqanta Kenaani vata ampeqamake tavaate tiro, vitanta nititora. Viva vitantara tiharo, Netanta Kenaanini oru ampeqamake tavamaqi vivi, oru Ieriko vatukaini anomake ampeqamake tavaate, tiro. Minti tumanta vitanta Ierikoni orunte, hampi nariro ni vau nahentira, Rehaapira naavuqi oru vaitora.

² Ho Ieriko avuhainaava irumanta Isareri vaiinti taaraqanta Kenaani vataini ampeqireka aniaivo tuvaro

³ viva uva vara kovaro Rehaapiva unaini vura. Viva vi nahentirara mintima tiro: Taara vaiinti Kenaanini ampeqireka ani ai naavuqi variavo. Nena naavuqihaira vitanta vara veva kaane, tiro.

⁴⁻⁶ Ho vaaka Rehaapiva vitanta nai naavu qiata tanuqi kanta ntita vaari kero, repa kaqi vatoraqohairo vitanta vauvu tomana vaura.

Avuhainaa vaiintivano vitantara nena naavuqihaira vara veva kaane, tuvaro Rehaapiva aqao tiro, Vitanta vaakama vuavo. Quqaama vitanta vaaka ti naavuqi ani variarave. Ho vitanta vihai ania okarara kia te irunarave. Eramanta vaantaavura genti kia tintaaraqaa vitanta naane vevante otitare vuavo. Tainie nai vuavo? Vitanta kia tivata tiva timiavo.

Ne vitanta vaaka rantakareka ivera, ne homa vitanta avataqi vivi, ravaaqavu kevarave, tiro.

⁷ Rehaapiva minti tumanta avuhainaava nititoka Ieriko ke, vitanta ravaaqavu kareka vuvaro Ieriko vaantaavura genti tinta tora. Avuhainaava nititoka Isareri vaiintitantara qumina rantaqi vivi, Iotani Namari taqa vare vi ani vaunaini otunte tavomanta vitanta kia mini vaura.

⁸ Ho Isareri vaiintitanta entaqa naavu qiataqaa vaitareka uvaro Rehaapiva oru ntero

⁹ vitantara tiharo, Noravano Kotiva maa vatara ni Isareri kaama nimitairara te irunarave. Ekaa tenavu maa vataraqaa vaurauka ni Isareri naatu voqamake qeteha vauro.

¹⁰ Ne Isareri Isipi ke anuvaro Noravano Kotiva ni avuni viharo Naare Namari aaharaiqama nimitomanta ne ho anu uvara tiamanta irunarave. Iotani Namari hini mantaraini Amo vatanaaka avuhainaa vaiintitanta Sihonika Okuka ne Isareri vitanta arukoravata tiamanta irunarave.

¹¹ Tenavu vi uvara iri, voqamake qeteha vauraro tinavu kempukavata taiqa vimanta vauro. Oho, Noravano Kotiva ni Variqavano naaruvaqaavata, vataqaavata raqiki vaivama vaivo.

¹² Ho te nitanta koqema nimi taunarara irihama netanta Nora Kotira autuqaa mintima tiate: Are titanta koqema timitaanantemake, tetanta ai nina vaiinti nahentiaravata koqema nimitarerave, tiate. Netanta vo haika ti humiqaiqe te vi haikara tave, nitanta uvara quqaave tiare.

13 Netanta kauqu aiqiqaa aqukeha mintima tiate: Tenavu Isareri ai noka qokave, ai qata vakaukave, ai aura nakaukave, vika vaintivarave, kiama aru kaainarave, tiate, tiro.

14 Rehaapiva minti tumanta vitanta nái kauqu aiqiqaa aqukeha tiha, Tetanta ai tiva amuna uvara raqa kaarera, homa Kotiva titanta arukaanarove. Are tetanta vare vauna kaiqara kia qovarama kairera, Noravano Kotiva maa vatara tinavu Isareri kauquqi kaaina entara tenavu kia ni qoraiqama nimitaraiti, koqema nimitarerave, tura.

15 Rehaapira naavuvano Ieriko vatuka vaantaavuraqaa akukumate kaqa tova vauvaro Rehaapiva naaqunta varakero *uintu anahairo* vitanta aaqaini vaati tutakora.

16 Viva tiharo, Ieriko avuhainaava nititaika nitanta ranta kevorave ti, netanta aiqinaini oru kukeqavi variate. Vika taaramo entara nitantara ranteha tave qaqirake maini orurante animanta, netanta nenta navunaaka ianaini vuate, tiro.

17 Minti tumanta vitanta tiha, Tetanta kauqu aiqiqaa aquke tiva tauna uvava quminaiqama vuantorave tira,

18 are maa uvara koqema kera avataane: Tenavu Isareri iqoka raqirera maini aniarirara are titanta tutakena *uintuaraqaa* naare naaqunta rumpa tairaqe tenavu Isareri naaqunta vira ho tavaare. Mintimatera are oru nena noka qokave, nena qata vakaukave, ekaa nena vaintivarave, ntita varera nena naavu maaqi viri kaira variate.

19 Mintiraro vovano naavu maaqihairo qaqirakero vahaaqaini veva ntero viramanta vira arukaivera, vira nai okarama varianarove. Kia titanta okaravauve varianarove. Isareri vika ai naavu maaqihai vaiinti vo qoraiqama kaivera, vi uvava titantaqima varianarove.

20 Ho raurihara variiane. Are tetanta ampeqi vauna uvava vora tiva amirera, tetanta ariara kauqu aiqiqaa aqukeha tiva tauna uvava quminaiqama ianarove, ti.

21 Vitanta minti tuvaro Rehaapiva tiharo, Eo hove. Netanta tintema kero varianarove, tivakero vitanta nititama komanta vura. Vitanta vuvaro viva naare naaqunta varakero *uintuaqaa* rumpa tovaro vaura.

22 Vitanta aiqinaini oru kukeqavi vaumanta Ieriko avuhainaava nititoka taaramo entara vitantara qumina rantaqi vivi, qaquirake nai orurante anura.

23 Vika anumanta viraqaahai ampeqireka anutanta aiqinaihai tuvunte, Iotani Namari taqa vare Iosuaava vaunaini orunte, vitanta ekaa *naítantaqaa* qovaraiqu uvava vira tiva amura.

24 Vitanta vi uvava tiva taiqake qaiqaa tiha, Noravano Kotiva quqaama vi vatara tinavu Isareri kauquqi kaanarove. Vi vataraqaa variaka tinavu Isareri aatu voqamake qeteha variavo, tura.

3

Isareri Iotani Namari taqa vare vura

¹ Vira qararaa vaaka toqaqi Iosuaava ekaa Isareri hampata Sitimi mini ke, otunte Iotani

Namari auvahini náí *seri* naavu maaqa kaqate, Iotani Namari taqera veka vaura.

² Vika mini vauvaro taaramo enta aitaromanta viraqaahai Isareri qiata vaiintinavu vaiinti nahenti *seri* naavu maaqa kaqatoraqi vi aniha

³ vika tiva nimi tiha, Ne tavaimanta Kotira kaiqa vara amite varia vaiintika, Rivaira anku ni Variqa Noravano Kotiva uva tiva taatauto *Vokisera* aqu vare avuni vimanta, ne nenta i haikaravata vare, vika naantiaraini vuate.

⁴ Ne kia mini vua aarara tavaakara ti, ne vika naantiaraini vimanta vikama vi aarara ni numiqaate. Ne mini viha kia Kotiva uva tiva taatauto *Vokisera* aquvare vika aaqanto oru viraiti, ne 1 kilomitaē vututoqamake aniha, vika naantiaraini vuate, ti.

⁵ Isareri qiata vaiintinavu minti tuvaro Iosuaavavata vaiinti nahentiara tiharo, Hura Noravano Kotiva ni avutana nora kaiqa varaainarara ti, vate ne nenta avu aato muntukaqihai Kotiraraqai iriqi viha tuekaamake variate, tiro.

⁶ Minti tivakero viva Kotira kaiqa vara amito vaiintikara tiharo, Ne naane Kotiva uva tiva taatauto *Vokis* era aqu vare vaiinti nahenti avuni vuate, tumanta vika viva tunte ura.

⁷ Mintuvaro Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo, Te vate nora kaiqa vara nimitaari Isareri vira tave, maa entaraqaahai vika ariara nora vaiintive tivaqi vivarave. Haaru te Mosira hampata vaunantemake, vatevata te ai hampata variainara, viraravata vika kankomake irivarave.

⁸ Ho ti kaiqa vara timite variaka te uva tiva taatau tauna *Vokisera* aqu vare variaka mintima tiva nimiane: Ne vi *Vokisera* aqu vare otu Iotani Namari vainaini otunte, namari viraqi otu himpите variate, tiro.

⁹ Noravano Kotiva minti tuvaro Iosuaava Isareriara tiharo, Ne vainto ani vaiha iri vaiqe te Noravano Kotiva ni Variqavano ti uvara ni tiva nimiare.

¹⁰ Vate ne Kotiva nora kaiqa varaainara tave, viraqaahai ne kankomake irivaro qaqi variqiro vi vai Variqava ni hampata vaiharo viva quqaama Kenaani vataqaahairo ni navutaaka, Kenaani vatanaakave, Hiti vatanaakave, Hivi vatanaakave, Peresi vatanaakave, Girigaasi vatanaakave, Amo vatanaakave, Jebusi vatanaakave, aru ntatama kaanarove.

¹¹ Ho tavaate. Noravano Kotiva ekaa maa vataraqaa raqiki vaira, vira *Vokisevano* naane avuni Iotani Namari taqareva vuanarove.

¹² Ne Isareri 12 anku vohaiqa vohaiqaqihai vaiinti 12navu kaama taate.

¹³ Noravano Kotiva ekaa maa vataraqaa raqiki vaira *Vokise*, vira kaiqa vara amite variaka vira aqu vare ni nivuni Iotani Namariqi otunte, vika nai aiqiu namariqi ntava taivaro namarivano kia tuvitare viraitiro, kumpetaqiro viharo vaaviarama viro varianarove, tiro.

¹⁴ Iosuaava minti tumanta vaiinti nahenti nai *seri* naavu maaqa rampaike vare Iotani Namari taqareka vumanta, Kotira kaiqa vara amite vauka avuni viha Kotiva uva tiva taatauto *Vokisera* aqu vare vura.

¹⁵ Kara qanti vau entava anintovaro Iotani Namarivano nora huvura tuvi vaura. Mintumantavata, Kotira kaiqa vara amite vauka Kotira *Vokise* aqu vare Iotani Namariqi otunte vika nái aiqu namariqi ntava tovaro

¹⁶ aruvuhairo tuvi vau namariva kia tuvitare viraitiro, kumpetaqiro viharo Saretaani vatuka tataaqa vau vatukara Adaamuni vaavi araviro vaura.

Aruvuhainaava mintuvaro aateraini vitare vi vauva kia Qutuvi-Varuvava vaunaini oru viraitiro, aaharaiqama vura. Ieriko vatukavano vurunto vaumanta vaiinti nahenti Iotani Namari aahara vau taqa vare hini mantaraini oru vaura.

¹⁷ Kotira kaiqa vara amite vauka Kotira *Vokise* aqu vare, Iotani Namari avutaqaa, aaharaiqu vataraqaa himpita vaumanta, ekaa Isareri taqa vare vivi, hini mantaraini oritare vura.

4

Ori 12navu mpaqi vuru vatora

¹ Ekaa Isareri Iotani Namari taqa vare vuvaro Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo,

² Isareri anku 12navuqihaira vaiinti vohaiqa vohaiqa kaamatera

³ vikara mintima tiane: Kotira kaiqa vara amite variaka Iotani Namari avutaqaa himpi variara viraqaahai ne Isareri anku 12navuara irihama, nora ori 12navu mpaqike aqu vare tenavu vaitarera iainanaini vuru vataate, tiane, tiro.

⁴ Minti tuvaro Iosuaava vaiinti 12navu kaamatoka naarama kero

⁵ vikara tiharo, Nenavu nenta Variqa Nora Kotira *Vokisevano* Iotani Namariqi vainaini otunte, vuruntoqamake nora ori vohaiqa vohaiqa mpaqike aqu vare uruate. Nenavu Isareri anku 12navuara irihama ori 12navu aqu vare uruate.

⁶ Noravano Kotiva vate ni Isareri vara nimitai kaiqara naantiara ne tauru kevorave ti, vika ori 12navu vare vuru vohaaraqaa vatevarave. Naantiara ni vaintivara ori vira okarara iraimanta

⁷ ne mintima tiate: Haaru Nora Kotira *Vokisevano* Iotani Namari avutaqaa vauvaro namarivano aaharaiqama vurave, tiate. Naantiara Isareri vika ori vinavura taveha, maa entara qovaraiqirara kia tauru karaiti, qaqi iritevarave, tiro.

⁸ Iosuaava minti tumanta vika viva tunte ura. Noravano Kotiva Iosuaarara tuntemake, vika otu Iotani Namari avutaqaahai ori 12navu mpaqike vare urura. Vika Isareri anku 12navuara iriha nora ori vohaiqa vohaiqa aqu vare *seri* naavu maaqa kaqa tonaini vuru vatora.

⁹ Mintuvaro Iosuaava ,tumanta, vokuka vo ori 12navu varake, Kotira kaiqa vara amite vauka Kotira *Vokise* aqute Iotani Namari avutaqaa himpите vaunaini ruvaqumake vatora. Vi orinavuva vate maa entara qaqima vairo.

¹⁰ Nora Kotika Mosika ekaa uva Iosuaara tiva amuntemake, Kotira kaiqa vara amite vauka Kotira *Vokise* aqute Iotani Namari avutaqaa himpите vaumanta vaiinti nahenti vaaka namari taqa vare hini mantaraini oritarora.

¹¹ Vika ekaa hini mantaraini oritare vaumanta, viraqaahai Kotira kaiqa vara amite

vauka Nora Kotira *Vokise* agu vare, oritare qaiqaa vaiinti nahenti avuni oru vaura.

¹² Mosiva tuntemake, iqoka vaiinti Rubenira ankuve, Gaatira ankuve, Manasera anku hinive, iqoka raquireka qerama vare, vika naane vaiinti nahenti avuni Iotani Namari hini mantaraini oru vaura.

¹³ Nora Kotira avuqaa 40,000 iqoka vaiinti nái auvihehavaa vaqa ntuva vare Ieriko tataaqa uqitakanta oru vaura.

¹⁴ Vi entara Noravano Kotiva vaiinti nahenti nivuqaa nora kaiqa vara nimitorara iriha, ekaa Isareri vika Iosuaarara nora vaiintive tura. Vika tota Mosirara nora vaiintive tuntemake, Iosuaava qaqi vau entara viraravata nora vaiintive ti vaura.

¹⁵ „Ho ekaa Isareri Iotani Namari hini mantaraini oritarovaro, Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo,

¹⁶ Ti kaiqa vara timiteha te uva tiva taatau tauna *Vokisera* aquteha variaka, are tiramanta vika Iotani Namari avutaqaahai uruate, tiro.

¹⁷ Minti tuvaro Iosuaava vikara tiharo, Nenavu Iotani Namari avutaqaahai uruate, tumanta

¹⁸ vika Iosuaava tuntemake qaqini vaarinte vuvaro, vaaka Iotani Namarivano qaiqaa huvura namarivano tuvi vauntema kero, tuvi vaura.

¹⁹ Avuhainaa tora 10 entaqa ekaa Isareri Iotani Namari taqa vare hini mantaraini orunte, Ieriko tataaqa Giligaali vatukaini oru nái *seri* naavu maaqa kaqate vaura. Giligaali Ieriko tataaqa kuari avu urinaini vaura.

20 Vika náí *seri* naavu maaqa kaqate mini vauvaro Iosuaava vaiinti vonavu ori 12navu Iotani Namariqihai mpaqitora varakero, vohaaraqaa vaavi aratero

21 Isareriara tiharo, Naantiara ni naintivara náí qokavara ireha tiha, Nana haikara irihae maa orinavura vaavi aratorave? timanta

22 vika mintima tivarave: Haaru ekaa Isareri vaiinti nahenti Iotani Namari aaharaiqama vuraqaa taqa vare vu entarara irihama maa orinavura vaavi aratorave, tivarave.

23 Vate Noravano Kotiva ni Variqavano Iotani Namari aaharaiqama nimitaimanta ne taqa vare maini aniarave. Vate ni mintima nimitaintema kero, haaruvata Noravano Kotiva tinavu Variqavano Naare Namari aaharaiqama timitaimanta tenavu Isareri vi namarira taqa vare anunarave.

24 Noravano Kotiva minti minti irara ti, ekaa vatani variaka Nora Kotira kempukara kankomake irivarave. Ne vira aatu qeteha ekaa enta vira autu tuaheraqi vuate tiro, Nora Kotiva ni Variqavano ekaa vi kaiqara ni vara nimitairave, tiro. Iosuaava minti tura.

5

Isareri vika náí vaata toqa kora

1 Amo vatanaa avuhainauka Iotani Namari hini mantaraini kuari avu ruhunkinaini vaukave, Kenaani avuhainauka Meditarenia Namari auvahini vaukave, vikavata iruvaro Noravano Kotiva Isareri namari ho taqa vare vuate tiro, Iotani Namari aaharaiqama nimitora. Vika vi uvara iruvaro voqama kero naatu

itomanta vika iqoka raqi kempukava kia vaumanta vaura.

² Vi entara Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo, Ne roqori ori vaihairaqohai nenta Isareri qorainti vaata toqa kaate, tiro.

³ Minti tuvaro Noravano Kotiva tunte iro Iosuaava ori vaihaira vara komanta ekaa Isareri qorainti vika nai vaata toqa kora. Vika vi vatara autu nteha, *Gibeati-Haaraloti – Vaata Toqakaa Aiqinarave*, tura.

⁴⁻⁶ Haaru Isipini vau entara Isareri vika ekaa vaiintive, vika maaquvarave, vaata toqakoka vaura. Ho vika Isipi mini ke 40 ihiara aahara vatani vi ani vau entara, qorainti vainti mini vatatoka kia vaata toqa nimitora.

Vika Isipiqihai anu entara 40 ihi aitaromanta ho iqoka raqi vaiintika aahara vatani variqi vivi, Nora Kotira uva raqakora kaara mini ekaa qutu vura.

Tota Noravano Kotiva nai kauqu aiqiqaa aqukero vikara tiharo, Ne ti uva raqakaara kaara, te ni kaivaqaukavarara tiha, Te karavano koqema kero qampiqaina vatara ni Isareri nimirave tuna uvava kiama niqi varianarove, tura.

⁷ Noravano Kotiva minti tumanta vi vaiintika variqi vi vuru qutu vumanta vika maaquvara noruqamavi kia vaata toqa koka vauvarora tiro, Iosuaava vikara tumanta vika vaata toqa nimitora.

⁸ Vika vaata toqa nimitova tavanta vuarire ti, ekaa Isareri vika nai *seri* naavu kaqatoraqi qaqi vaura.

⁹ Mintuvaro Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo, Ne Isareri Isipini vau entara vi vatanaaka

ni rumpa tomana ne vika paanaa kaiqa vare vaura kaara kaurira haikavano niqaa vaurave. Ho vate te kaurira haika vira niqaahai qaqini varake taiqama kauro, tiro.

Noravano minti turara ti, vika vi vatara autu nteha, *Giligaalive – Qaqini-Vara-Korave* tura. Maa entaravata vaiinti nahenti vi vatara autu qaqi nte variara.

¹⁰ Ho avuhainaa tora 14 entaqaa Isareri vika Ieriko uqita kanta Giligaalini nái *seri* naavu maaqa kaqatonaini vaiha, haaru *enselivano* Isareri vika Qaqi Vehakuma Nimito entarara iriha kara nora.

¹¹ Vira qararaa vika Kenaani vatani naahoqi *baali* qampiçora teqake vare, hini *baali* ihaqi untake ne, hini *baali* kia noqai mparetira untake nora. (*Baali* vaireva, *raisive* voqaarama vairo.)

Vi entaraqaa vika avuni hoqaramake Kenaani vatani qampiço karara varake nora.

¹² Vika vi karara novaro vira qararaa *manaavano* kia qaiqaa hiqintumanta vika kia vi karara qaiqaavata varake nora. Vi entaraqaahai Isareri vika Kenaanini qampiço karara varakeha ne vaura.

Iqoka paipe tote vau vaiintira

¹³ Vo enta Iosuaava Ieriko tataaqa vaiharo vuruvi tavovaro vaiinti vovano iqoka paipe nai kauquqi totero vira avuni himpitero vaura.

Mintuvaro Iosuaava raukuviro viva unaini oruntero virara tiharo, Are tinavu iqoka vaiintivanoe variaro, tinavu navutaavae variaro? tiro.

¹⁴ Iosuaava minti tuvaro viva aqao tiro, Te kia ni iqoka vaiintivaue vauro. Te kia ni

navutaakavauve vauro. Te Nora Kotira iqoka vaiinti vika avuhainaukama vauro, tiro.

Minti tuvaro Iosuaava vatakanta hiqinti viro nai viri vataini kero vi vaiintira quahama amiteharo tiharo, Mpo, nora vaiintio, te ai kaiqa vaiintima vauro. Te nana kaiqae ai vara amitararave? tiro.

¹⁵ Minti tuvaro Nora Kotira iqoka vaiinti vika avuhainaava tiharo, Are te vauna vatara turuaraini himpi varianarara tira, nena aiqūqaa nonku taanara qaqini rahunku kera variāne, tuvaro Iosuaava viva tunte ura.

6

Isareri Ieriko vatuka varora

¹ Ieriko vatukaqi vauka Isareri naatu qeteha ekaa vaantaavura qenti tinta tomanta vika avutaqihai aaqaini viva kia ho vaumanta aaqaihai avutaqi uriqetevavata kia ho vaura.

² Ho Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo, Iriane. Te Ieriko vatukavata, vira avuhainaa vaiintivata, vira iqoka vaiintinavuvata, ai kauquqi karerave.

³ Are nena iqoka vaiintiaravata oru Ieriko auvahianta vohaa enta vohaa tataa vi vatukara virante airante ututumakeha vuate. Ne 6 entanavuarama mintiaqi vuate.

⁴ Ne mintiaqi vimanta ni avuni ti kaiqa vara timite variaka 7navu sipisipi qora komuqohai aututaa *aanumaarara/nomara* nái kauquqi tuata vare vi vaimanta vika naantiara ti *Vokise* aqu vareka vuate. Ne 6 entanavuara mintiaqi vivi, 7 entaqaa ne 7 tataa Ieriko virante airante i

vaimanta ti kaiqa vara timite variaka ni avuni viha náí aanumaara vuaqaqi vuate.

⁵ Vika vuaqaqi vivi, ekaanaini vukaiqaake vuaqaate. Vika vukaiqaake vuaqe vaimanta ne vi uvara iri, ne ekaa noraiqaake naverai tivaro Ieriko ori vaantaavuravano rukavu raakavuma vuarire. Mintiramanta ne kia varike viraiti, ne ekaa vaakama vi vatukaraqi oriqetaate, tiro.

⁶ Minti tuvoro Nunira maaqu Iosuaava Kotira kaiqa vara amite vau vaiintika naarama kero vikara tiharo, Ne Noravano Kotiva uva tiva taatauto *Vokisera* aqu vare vi vaimanta niqihai vaiinti 7navu aanumaara tuata vare ni avuni vuate, tiro.

⁷ Minti tivakero Iosuaava Isareri vika tiva nimiro tiharo, Ne vi vatukara aaqaini virante airante iate. Iqoka vaiinti vokiaka naane avuni náí auvihehavaa vare vimanta vika naantiara Nora Kotira *Vokise* aqu vare vuate, tiro.

⁸⁻⁹ Iosuaava minti tumanta viva tuntemake auvihehavaa varoka vokuka avuni vumanta vika naantiara Kotira kaiqa vara amite vauka aanumaara vuaqaqi vumanta, vinavuka naantiara Kotira *Vokise* aqu varoka vumanta, vika naantiara auvihehavaa varoka vokukavata vura.

Vika vatuka aaqaini virante airante i vaumanta aanumaara tuatoka náí aanumaara vuaqe vaura.

¹⁰ Vika vuaqe vauvaro Iosuaava ekaa Isareriara ne kia uvavata tiraiti, evaara vaiqe te niara naverai tiate tiari ne naverai tiate turara ti, vika kia uvavata tiraiti, evaara vatuka aaqaini virante airante i vaura.

¹¹ Vika Iosuaava tuntemake, Nora Kotira *Vokise* aqu vare, vohaa tataa Ieriko vatuka aaqaini virante airantemake, viraqaahai Isareri vika náí *seri* naavu maaqa kaqatonaini anirante oru entaқи vaura.

¹²⁻¹³ Mintuvaro vira qararaa Iosuaava vaaka toqaқи himpumanta qaiqaa Kotira kaiqa vara amite vaikavata, Isareri iqoka vaiintivata, avuni untemake, Ieriko aaqaini vohaa tataa virante airante ura.

Auvihehavaa varoka vokuka avuni vumanta vika naantiara Kotira kaiqa vara amitevauka 7navu aanumaara vuaqaқи vumanta, vika naantiara Nora Kotira *Vokise* aqu varoka vumanta, vika naantiara auvihehavaa varoka vokukavata vura. Vika vatuka aaqaini virante airante i vaumanta aanumaara tuatoka náí aanumaara vuaqe vaura.

¹⁴ Ho vira qararaa taara entaqaа vika Ieriko aaqaini qaiqaa oru vohaa tataa virante airantemake, viraqaahai vika orurante náí *seri* naavu maaqa kaqatonaini oru vaura. Vika 6 entanavuara mintiaқи vura.

¹⁵ Mintiaқи vivi, 7 entaqaа vika aatitare uraqaа himpi oru avuni untemake, Ieriko aaqaini virante airante ura. Vi entara vika kia vohaa tataaqaí virante airante iraiti, vika 7 tataa Ieriko aaqaini virante airante ura.

¹⁶ Vika 7 tataa virante airante i vaumanta Kotira kaiqa vara amite vauka náí *aanumaara/noma* vukaiqamake vuaqe vauvaro Iosuaava vaiinti nahentiara tiharo, Ne ekaa naverai tiate. Noravano Kotiva vi vatukara vate nima nimivo.

17 Tenavu Ieriko vatukavata, ekaa viraqi vaina haikaravata, vehi autu taiqake *ofaa* voqaara vi vatukara Nora Kotira amirerave. Hampi nariro ni vai nahentiva Rehaapiva tinavu vaiintitanta ampegamake tavareka vuatanta kukeqa tairara ti, tenavu viravata vira naavuqi variakavata vehakuma nimitarerave.

18 Ne ekaa haika vehi autuke, kia vo haikavata nenta varaate. Ne vo haika varaivera, vira kaara tinavu Isareriqaa nora maaravano qovaraiqiraro tenavu vehi autuvi taiqa vuariravama varianarove.

19 *Silvaave, korive, baraasive, ainive*, vi oriraqohai aututaa haikava, ekaa vi haikava Noravano Kotiva i haikavaqaima varianarove. Ne vi haikara vi haikara vare vuru Kotira monu vate varia naavuraqi vataate, tiro.

20 Iosuaava minti tumanta Kotira kaiqa vara amite vauka nai aanumaara vuaqa komanta ekaa Isareri vika noraiqaake naverai tuvaro Ieriko vaantaavuravano ruku raakurama vura. Mintumanta Isareri iqoka vaiinti vaaka vatuka avutaqi oriqete, vi vatukara varora.

21 Vika nai iqoka paipeqohai vi vatukaraqi ekaa haika qaqi vauka aru taiqa kora. Ekaa vaiintive nahentive, naampai kontave, vaintive, purumakauve, sipisipive, donkive, ekaa aru taiqa kora.

22 Minti vauvaro Iosuaava haaru vaiintitanta ampegamake tavotantara tiharo, Netanta kauqu aiqiqaa aqu keha tivataa uvara iriha oru hampi nariro ni vai nahentiravata, vira naavuqi variakavata, ntita vare vahaaqaini veva kaate, tiro.

23 Minti tumanta vitanta oru Rehaapiravata, vira noka qokavata, vira qata vakaukavata, vira vaiinti nahenti vonavuvata, vira kaiqa vaiinti nahentivata, ntita vare vahaagaini veva ke, vika ntita vare Isareri *seri* naavu maaqa kaqatora tataaqa muntu kora.

24 Vikaqai vehakuma nimate, viraqaahai vika Ieriko vatuka iha tuta kovaro ihavano vi vatukaravata, viraqi vau haikaravata, ita taiqa kora. *Silvaave, korive, baraasive, ainive*, viraqohai aututo haikaraqai vika vare Nora Kotira monu vato naavuraqi vuru vatora.

25 Iosuaava taara vaiinti nititomanta vitanta Ierikoni ameqamake tavareka vuvaro Rehaapiva vitanta kukeqa torara tiro, Iosuaava Rehaapiravata, vira navunaakavata, vehakuma nimitero kia vika arukora. (Rehaapiva kuvuarama taika maa entara Isareri vataini qaqi variara.)

26 Vi entara Iosuaava vaiinti nahenti kempukaiqama kero tiva nimiro tiharo, Vaiinti vovano maa vatukara Ieriko qaiqaa autu kairera, Noravano Kotiva vira qoraiqama amitaanarove.

Vi vaiintiva vi kaiqara hoqaramatero ori vataqi ntava taina entara vira maaqu hoqarenaava qutu vuanarove.

Vi vaiintiva vaantaavura genti vaaviarama kaina entara vira maaqu vitihainaava qutu vuanarove, tiro. (1 King 16:34)

27 Noravano Kotiva Iosuaara hampata vauvarora tiro, Iosuaava nora kaiqa vare vau uvava vi vataraqaa vi ani vaura.

7

Akaaniva Kotira uva raqa kora

¹ Hoqarero avuni Noravano Kotiva Isareriara kempukaiqama kero uva tiva nimito tiharo, Ekaa Ierikoqi vai haikaraqihai kia vo haikavata nenta vararaiti, ekaa vi haikara vehi autu taiqa kaate, tura. Viva minti tumantavata, Isareri vika vi uvara raqakora. Isareri vaiinti vo Akaaniva Kotira uva raqakero vo haika varakora kaara Noravano Kotiva Isareriara voqamakeru arara itora.

Akaanira qova Kaamiva vauvaro
 Kaamira qova Sapadiva vauvaro
 Sapadira qova Seraava vauvaro
 Seraara ankuvano Iutaara ankuqiraava
 vaura.

² Ho Iosuaava Ieriko vatukaini vaiharo vatuka vo Ai vatukavano vai vatara ampeqamake tavaate tiro, vo vaiintinavu nititomanta vika vira ampeqamake tavareka vura. Ai vatukavano vauvaro vira aumanto Beti-Abeli vatukavano vauvaro vira hini mantaraini kuari ruhunkinaini Beteli vatukavano vira tataaqa vaura.

³ Ho vi vaiintinavuka Iosuaava tuntemake, oru niha tave, viri Iosuaara tiva ami tiha, Kia airi vaiinti vi vatukaraqi variavo. Are qumina ekaa iqoka vaiinti mini vara kerorave. Are iqoka vaiinti 2,000e 3,000e nititaira vika oru Ai vatanaaka hampata raquate, ti.

⁴ Vinavuka minti tumanta Isareri 3,000 iqoka vaiinti mini raqireka oru vumanta Aihainaa vaiinti kempukaiqamake vika hampata iqoka

raqumanta, Isareri vika aiqū autute orurante anura.

⁵ Aihainaaka nái vatuka qentiqaahai Isareri aru ntataqi vivi, nora oriqaahai naavu kaqe orira teqake vare vaunaini vuru kora.

Aihainaaka onkaiqi vika aru ntataqi otu viha Isareri vaiinti 36navu arukora. Vira kaara Isareri aatu itovaro vika kempukavanovata taiqa vura.

⁶ Mintuvaro Iosuaava nai utavaaqa qunahi qaanahima kero, oru Nora Kotira *Vokise* avuqaa vataini hiqinti viro, mini variqiro viviro entama kora. Isareri nora vaiintivata hora varake nái qiataqaa aqute Iosuaara hampata vataini hiqintivi vaura.

⁷ Iosuaava Kotira aarero tiharo, Noravauvo, are ekaa haikaqaa raqiki variaravama variaro. Mpo, nantivarae are tinavu Iotani Namari hini mantaraihaira tivita varera maa vataraqaa viri kaaro? Are tinavu Amo vatanaaka kauquqi kairamanta vika tinavu ekaa aru taiqa kaate tirae, tinavu maini viri kaaro? Oho, tenavu Isareri kia Kenaanini aniraiti, Iotani Namari hini mantaraini mini variataarave.

⁸ Mpo, Noravauvo, Isareri iqoka vaiinti navutaaka aatu qetake aiqū autute aniara kaara te nana uvae tiainarave?

⁹ Kenaani vatanaakavata, vo vatanaaka maini variakavata, vi uvara iri, viraqaahai vika ani tinavu ututumate aru taiqama kevarave. Vika tinavu ai vaiinti nahenti aru taiqake ariara tiha, Isareri vika variqavano kia nai vaiinti nahenti antua nimitaivo, tivarave. Hauri vika minti

tivakeha ai nora autu vatainiqama kevorave, tiro.

¹⁰ Minti tuvaro Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo, Himpuane. Nantiharae are vataini hiqintira variaro?

¹¹ Are iriane. Isareri qora okarama ti autu timitaavo. Te kempukaiqamake uva tiva taataute Isareriara tiha, Ierikoqi vaina haikaraqihai kia vo haikavata nentara vararaiti, ekaa haika vehi autu taiqa kaate turamantavata, vika te tuna uvara raqake vo haika muara vare unahaa tiha, Ekaa vi haikara vehi autu taiqa kauro, tivakeha vika vi haikara varatora vuru nai ia haikara hampata vataarave.

¹² Mintiara kaara te vika vehi autu taiqa kaariravaqaima vaivo. Vika vehi autuvi taiqa viva vaira kaara vika kia ho nai navutaaka hampata kempukaiqamake raqiraiti, vika qetake aiku autute aniarave. Ne kia te qioqama tauna haikara vehi autu taiqa kaivera, te kia qaiqaavata ni hampata vaiha ni kahaqamaqi virarave.

¹³ Ho are oru vaiinti nahenti qerama taira vika hura tuekaamavi ti tivuqaa ho variate. Are vikara tihara, Noravano Kotiva ni Isareri Variqavano niara mintima tivo: Ne Isareri vaiinti nahentivauvo, te niara vo haika kia varaate tivake qioqama tauna haikara ne vi haikara kia vehi autu taiqa karaiti, qaqi vare iavo. Ne vi haikara varaara kia vara qaqini kaivera, ne kiama ho nenta navutaaka naatara kevarave.

¹⁴ Ho hura toqaqima ne nora anku, vo anku vo ankuvano te iainanaini aniate.

Ne mintiqe te niqihai vo anku kaamate vikara aniate tiari vi ankuka ti aumanto aniate.

Te vi ankukaqihai inaara anku vo kaamate aniate tiari vika aniate.

Te inaara anku vikaqihai vo naavuqi vo naavuqi variaka kaamate aniate tiari vika aniate.

Te vikaqihai vo naavuqi vaika kaamate aniate tiari vikaqihai vaiinti vohaiqa vohaiqavano aniate.

¹⁵ Ta vaiintivae te qioqama tauna haikara varainara ne vira rantake, vira nai vainti nahenti hampata aruke, vikavata vira airairavata ihaqohai tatoqa kaate. Vi vaiintiva anomakero qora okara autiharo, Isareri kaurira haika nimivo. Viva mintiharo te Noravano Kotika tenta vaiinti nahenti hampata uva tiva taatau taunara raqa kaivo, tiro.

¹⁶ Noravano Kotiva minti tuvaro Iosuaava vaaka toqaqi himpiro Isareri nora anku, vo anku vo anku naarama komanta ani vauvaro „Noravano„ ekaa anku vikaqihairo Iutaara anku naane kaama tomanta vika ani avuni vaura.

¹⁷ Ani vauvaro „Noravano„ Iutaara ankuqihairo Seraara anku kaama tomanta vika ani avuni vauvaro Iosuaava tumanta Seraara ankuqihai vo naavu vo naavuqi vauka vika vohaiqa vohaiqavano ani vauvaro „Noravano„ Sapidira naavuqi vauka kaama tora.

¹⁸ Sapidira naavuqi vauka anuvaro Iosuaava tumanta vi naavuraqi vauka vohaiqa vohaiqavano anuvaro „Noravano„ vikaqihairo Akaanira kaama tora. Akaaniva Kaamira

maaquvano vauvaro Kaamiva Sapadira
 maaquvano vauvaro Sapadiva Siraara
 maaquvano Iutaara ankuqiraava vaura.

¹⁹ Ho Iosuaava Akaanirara tiharo, Ti vaiintio, vate are tinavu Isareri vatanaaka Variqa Nora Kotira avuqaa himpi vaihara, kia una tiraitira, nena autina okarara qoqaa tiva qovarama kaane, tiro.

²⁰ Iosuaava minti tuvaro Akaaniva vira tiva amiro tiharo, Oho, quqaama te Nora Kotira tinavu Isareri Variqa uva raqakehama qora okara autu kaunarave. Te vi uvara ai tiva amirerave.

²¹ Tenavu iqoka raqiha Ieriko vatanaaka naatarake vika airaira, vo airaira vo airaira varauna entara, te tavauraro Babironi vatanaaka tavuna kogera aututaava vaivaro, *silvaa* monu 200vata vaivaro, *kori* vira maaravano vohaa *kilo* vairave. Te vi haikara tavauraro ti muntuka ntimanta te ekaa vi haikara vare viri tenta *seri* naavuqi vata quvike, *silvaa* monu vevanto vate, ekaa vo haikavata viraqi quntama taunarave, tiro.

²² Akaaniva minti tuvaro Iosuaava vaiinti vokuka nititomanta vika kante Akaanira *seri* naavuqi oru rantake tavovaro viva tuntema kero, ekaa vi haikava viraqi vaura.

²³ Vika ekaa vi haikara vare Iosuaava Isareri hampata vaunaini vuru Nora Kotira avuqaa vatakanta vatora.

²⁴ Ho Iosuaava ekaa Isareri hampata oru Akaanira ravaaqavuke vita vare, viva ekaa haika ura, *silvaave* tavunave *korive* vare, vira maaqu raavurave, vira purumakauve donkive

sipisipive vare, vira *seri* naavuvata ekaa vo airairavata vare, muntu Ako Uqitaini kora.

²⁵ Mini kovaro Iosuaava tiharo, Oho, nantivarae are mintihara tinavu Isareri qoraiqama timitaaro? Are mintianara kaarama vate Noravano Kotiva ninavata qoraiqama amitaanarove, tumanta ekaa Isareri vika ori varake Akaanira nai vainti nahenti hampata aruke, vira nai airaira hampata ihaqohai tatoqa kora.

²⁶ Mintimake viraqaahai vika ori airitahaa nuntu ruvaantumake, Akaanira vaataqaa ntava tora. Vika ori nuntu ruvaatumake ntavatova vate maa entara qaqima vairo. Vaiinti nahenti vi vatara autu nteha *Ako Uqitainive - Nora Maara Nimito Uqitarave* ti variara.

Akaanira arukovaro Nora Kotira arara itova vaahama vura.

8

Isareri vika Aihainaaka naatara kora

¹ Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo, Kia getaraitira, kempukaiqama kera variane. Are Isareri iqoka vaiinti ekaa ntita varera oru Ai vatanaaka hampata raquane. Are vika hampata raqi vairaqe te Ai avuhainaaravata, vira vaiinti nahentivata, vatukavata, vatavata, ai amirerave.

² Are Ieriko avuhainaa vaiintivata Ierikohainaakavata vehi autu taiqa kaanantema kera, Ai avuhainaaravata Aihainaakavata vehi autu taiqa kaane. Ne homa ekaa vi vatanaaka quara vairive airairave varevarave. Ho iqoka raqireva ihara are avuni iqoka vaiinti vokiaka

naane nititaira vika oru vatuka vira tauvaqaini vaara autute variate, tiro.

³ Minti tumanta Iosuaavavata, Isareri iqoka vaiinti vikavata, Ai vatanaaka hampata iqoka raqireka gera i vaura.

Iosuaava nai iqoka vaiintiqihairo iqoka vaiinti tarauka 30,000 kaama tero vika entaqi varakero tiharo,

⁴ Ne oru vatuka tauvaqaini aumanto vaara autute variate. Ne raqirara iriha qeramate variate.

⁵ Ne mini oru vaiqe te tenta iqoka vaiinti hampata qoqaa vatukaini virerave. Tenavu vatuka aumanto oruntaari Aihainaa iqoka vaiinti tinavu harireka vatukaqihai aaqaini aniqe tenavu tota unantemake, orurante aiqutute autute anirerave.

⁶ Tenavu qaqi kaari vika tinavu haruqi aniqe tenavu raqu kuntamaqi aniari vika mintima tivarave: Tavaate. Tuvana Isareri qetake vuantemake, vatevata vika aiqutute kante variavo, tivarave. Ho vika minti tivake nai vatuka mini ke niaraiqamake animanta

⁷ ne kante vaara aitu vare, vatukaqi variaka naatara kaate. Noravano Kotiva ni Variqavano vi vatukara nima nimianarove.

⁸ Ne vi vatukara utu vare, Noravano Kotiva tintemake, vi vatukara iha quara kaate. Ho ne te tuna uvara iri varema koqemake avataate, tiro.

⁹ Iosuaava minti tivakero nai iqoka vaiinti hini kuka nititomanta vika oru vaara autireka vura. Ai vatukavano hini vauvaro Beteli vatukavano hini vaumanta tavaarana kuari avu ruhunkinaini vika oru vaara autute vaura. Vika

mini vuvaro Iosuaava vi entara entaqi Isareri naavu maaqa kaqatonaini vaura.

¹⁰ Ho vira qararaa vaaka toqaqi Iosuaava himpiro nai iqoka vaiinti naarama ruvaaquuma kero, vivavata Isareri nora vaiintivata iqoka vaiinti vika ntita vare avuni viha Ai vatukainiara vura.

¹¹ Iqoka vaiinti Iosuaara hampata vuka oru vi vatukara nora qentivano vaunaini orunte, vika Ai vatuka *noti* mantaraini *nái seri* naavu maaqa kaqa tora. Vika mini vauvaro Ai vatukavano vauvaro uqita vatavano tavaarana vaura.

¹² Iosuaava 5,000 vaiinti nititomanta vika vaara autireka Ai vatuka kuari avu ruhunki mantaraini vura. Ai vatukavano hini vauvaro Beteli vatukavano hini vaumanta vika tavaarana oru vaura.

¹³ Ho avuni vuka gera i vaumanta Ai vatuka *noti* mantaraini *nái seri* naavu maaqa kaqatonaini vaukavata gera i vaura. Vi entara entaqi Iosuaava uqita kanta vaireva vura.

¹⁴ Ho vira qararaa Ai avuhainaava Isareri iqoka vaiinti vutu taveru, viva vaaka nai iqoka vaiinti ntita varero Isareri hampata raqireva Iotani uqita kanta vura. Viva avuni Isareri hampata mini raqi vaura.

Isareri iqoka vaiinti hini kuka vatuka tauvaqaini vaara autute vauvaro, Ai avuhainaava kia vikara iriraitiro, viva nai iqoka vaiinti ntita varero vuvaro

¹⁵ Iosuaava nai iqoka vaiinti hampata unaqaraiqama kero aiku aututero aahara vataini vireva auti vauvaro

¹⁶ Ai avuhainaava taveru vatukaqi vau vaiintika ekaa naarama kero tiharo, Ne Isareri aru ntataqi vuate, tumanta vika Iosuaara avataqi vura. Iosuaava mintima kero vika kuntamaqi vumanta Ai vika nai vatuka mini ke vika ntata vare anura.

¹⁷ Ekaa Aihainaa vaiinti vika vatuka ke, kia vaantaavura gentivata tintaraiti, Isareri ntata vare vura.

¹⁸ Mintuvaro Noravano Kotiva Iosuaarara tiharo, Nena vaantaara tuahera kera Ai vatuka mantaraini aave vatehara variane. Vate te Ai vatuka ai kauquqi kaainarara tira, are mintiane, tuvaro Iosuaava viva tunte iro, nai vaantaara Ai vatuka mantaraini tuahera kero totero vaura.

¹⁹ Iosuaava mintumanta vira iqoka vaiinti vaara autute vauka vira tave, vaaka vaara aiti, vatukaqi oriqete viraqi vau vaiinti nahentika ntaihamake naavu maaqavau iha tutakovaro itora.

²⁰⁻²¹ Mintuvaro Iosuaava nai iqoka vaiinti hampata tavovaro Ai vatukaqihairo iha muravano veraini oru vi vaumanta, vika irumanta nai navunaaka vatukaqi oriqete naavu maaqavau iha qumpiarama tovaro ite vaura. Ite vaumanta vika tuqantaavi Ai iqoka vaiinti ntaihareka orurante qaiqaa anura.

Mintumanta Aihainaa iqoka vaiintivata tuqantaavi tavovaro iha muravano veraini oru vi vaumanta vika tavovaro vika ruqemake vi aarava kia vaura.

²² Isareri iqoka vaiinti vatuka avutaqi oriqetoka vevante Aihainaa iqoka vaiinti ntaihareka hihai anumanta, Isareri vokuka hihai anumanta Aihainaa iqoka vaiinti avutana

vaumanta, Isareri vika ekaa aru taiqa kovaro kia Aihainaa iqoka vaiinti voqavanovata qaqi vauvaro kia voqavanovata rugema kero vura.

²³ Isareri vika aru taiqake Ai avuhainaa vaiintiqaiki kia arukaraiti, vira vita vare Iosuaava vaunaini vuru kora.

²⁴ Aihainaa iqoka vaiinti vika Isareri aahara vatani ntataqi vumanta Isareri vika tuqantaavi Aihainaa iqoka vaiinti ekaa aru taiqa kovaro kia voqavanovata qaqi vaumanta, viraqaahai Isareri vika Ai vatukaini orunte, viraqi vau vaiinti nahentikavata ekaa aru taiqa kora.

²⁵ Vi entara Isareri vika Ai vatukaqi vau vaiinti nahentika 12,000 ekaa arukora.

²⁶ Iosuaava nai vaantaara kia nanta muntuvi karaitiro, vira qaqi tuahera kero Ai vatuka aave vate vaumanta, Isareri vika viraqi vau vaiinti nahentika ekaa vehi autu taiqa kora.

²⁷ Noravano Kotiva Iosuaara tiva amuntemake, Isareri vika vi vatukaraqihai quara vairive vo airaira vo airairave nariara varora.

²⁸ Iosuaava Ai vika naavu maaqa ihaqohairo tatoqa taiqa kovaro kia vovanovata vi vatukara qaiqaa autu kora. Vate maa entara naavu kaqato oriva vo ori vo orivano kiri kairiro mini vairo.

²⁹ Iosuaava Ai avuhainaa vaiinti arukero vira vaata katariqaa hiritovaro mini variqiro viro entama kora. Entama vuvaro Iosuaava tumanta vira vaata vique vare muntu vatuka gentiana aquke, ori airitahaa nuntu ruvaqumake avuhainaa vaiinti vira vaataqaa ntava tora. Vi orira ntavatova maa entaravata qaqima mini vairo.

Noravano Kotiva qaiqaa Isareri hampata vaiharo nai uva tiva taatau tora

³⁰ Ho viraqaahairo Iosuaava oru Ebaali Aiqinaqaa Isareri Variqa Nora Kotira *ofaa* tainta vo autu amitora.

³¹ Nora Kotira kaiqa vaiinti Mosiva tuntemakero, Iosuaava vi taintara aututora.

Haaru Mosiva vi uvara tivakero vukuqi qara ntuva tova mintima tiro:

Ne *ofaa* tainta autihama kiama *ainiqohai* toqate orira varake autiraiti, qaqi ori varake vira autuate, tura.

Iosuaava vi uvara iriharo vi taintara aututomanta vika viraqaa *ofaa* vo, Nora Kotira kaintu iha quara amite, Nora Kotikanti vohaa vairara iriha *ofaa* vovata iha quara amitora.

³² Ho vi entara Isareri Iosuaara tave vauvaro viva Kotiva Mosiraqaa tivato uvara qara ntuvatora varakero, vo ori tanuqiraqaa qaiqaa vi uvara qara ntuvatora.

³³ Ekaa Isareri nora vaiintive, iqoka vaiintiqaqaa raqiki vaukave, *iasinavuve*, vo vatanaaka Isareri hampata vaukave, vika Noravano Kotiva uva tiva taatauto *Vokisera* tataaqa hini hini himpi vaura. Vika himpi vaumanta Rivaira anku Kotira kaiqa vara amite vauka vi *Vokisera* aqu vare vika avuni himpite vaura.

Hini vaiinti nahenti himpi vaunaini Gerisimu Aiqinavano vika tauvaqaini vauvaro, hini vaiinti nahenti himpi vaunaini Ebaali Aiqinavano vika tauvaqaini vaura. Haaru Nora Kotira kaiqa vaiinti Mosiva Isareri tiva nimiro tiharo, Ne mintimake himpi vaiqe te kauqu aave

vataariraro Kotiva ni koqema nimitaarire,
tuntemake vika himpite vaura.

³⁴ Vika himpi vauvaro Iosuaava Kotiva tivato uvara Mosiva qara ntuvatora kaara nti vaumanta vika iri vaura. Iosuaava Kotiva vaiinti nahenti koqema nimitaaina uvarave, vika qoraiqama nimitaaina uvarave, Kotiva ekaa uva tivatora kaara ntuva nimitora.

³⁵ Ho Iosuaava Mosiva qara ntuvato uvara kaara ntiharo kia vo uvavata qaqira karaitiro, ekaa vi uvara kaara nti vaumanta ekaa Isareri, vaiintive, nahentive, vaintive, vikavata vo vatanaaka Isareri hampata vaukavata, ekaa mini ruvaqumavi vaiha vi uvara irura.

Kotira Uva
The New Testament and portions of the Old
Testament in the North Tairora Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen na sampela hap Olpela Testamen
long tokples Tairora long Niugini

copyright © 1979, 1994, 2005, 2008, 2009, 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tairora

Dialect: North Tairora

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-05-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 12 Dec 2025

909b265f-c886-56ae-b943-fdc12fe46c5e